

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4491/22
13.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Кочовић, адвокат из Београда, Високог Стевана бр. 8, против туженог “Електродистрибуција Србије” д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, Булевар уметности бр. 12, чији је пуномоћник Милутин Радоичић, адвокат из Београда, са адресом за пријем писмена поштански фах 107, 11158 Београд, 118, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 42837/21 од 26.01.2022. године, након отворене главне јавне расправе дана 13.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 42837/21 од 26.01.2022. године у ставу првом изреке тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиле АА којим је тражила да се обавезе тужени Електродистрибуција Србије д.о.о.да јој на име накнаде материјалне штете исплати: износ од 263.578,91 динара на име штете по основу утрошеног горива за рад агрегата у периоду од 21.10.2014. године до 17.01.2015. године са законском затезном каматом од 13.05.2015. године као дана подношења тужбе до исплате; износ од 40.000,00 динара на име штете у виду пропалог меса са законском затезном каматом од 13.05.2015. године до исплате; износ од 609.302,25 динара на име штете у виду измакле добити за период од 19.01.2015. године до 01.03.2016. године са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 42837/21 од 26.01.2022. године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужиле АА из ... да туженом Електродистрибуција Србије исплати на име трошкова целокупног поступка износ од 306.945,00 динара са законском затезном каматом од стицања услова за извршност до исплате све у року од 15 дана од пријема писменог преписа одлуке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан је тужени да јој на име накнаде материјалне штете исплати следеће износе: износ од 263.578,91 динара на име штете по основу утрошеног горива за рад агрегата у периоду од 21.10.2014. године до 17.01.2015. године са законском затезном каматом од 13.05.2015. године као дана подношења тужбе до исплате; износ од 40.000,00 динара на име штете у виду пропалог меса са законском затезном каматом од 13.05.2015. године као дана подношења тужбе до исплате; износ од 609.302,25 динара на име штете у виду измакле добити за период од 19.01.2015. године до 01.03.2016. године, са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 256.650,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршност до исплате.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Тужиља је дала одговор на жалбу.

Апелациони суд је испитивао побијану одлуку у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама) и оценио да је сходно члану 383 став 4 ЗПП ради правилног и потпуног утврђења чињеничног стања нужно заказати главну расправу јер је првостепена пресуда већ једанпут укинута.

На одржаној расправи у доказном поступку, Апелациони суд у Београду је поново извео доказе који су изведени пред првостепеним судом, па је након оцене сваког доказа појединачно као и свих изведених доказа заједно у складу са одредбом члана 8 ЗПП утврдио следеће чињенично стање:

Трговинска радња “...” у власништву тужиље је од 10.08.2012. године обављала делатност у монтажном објекту мале привреде у ул. ...у ... Дана 06.03.2014. године радници туженог су установили неовлашћену потрошњу на мерном месту ЕД бр. ... у локалу тужиље, а на електричном бројилу бр. ... Том приликом је сачињен записник о контроли прикључка мерног места и инсталације, као и записник о неовлашћеном коришћењу електричне енергије у коме је констатовано да је неовлашћена потрошња установљена након што је по скидању поклопаца бројила уочено да су пресечене краткоспојнице од штампане плоче до мерног калема на првом и другом систему мерења, због чега се ради о коришћењу електричне енергије преко мерног уређаја на коме купац онемогућује правилно регистровање електричне енергије. Том приликом су радници туженог констатовали да је државна плomba скинута, па су након што су вратили поклопац на бројило оштећену државну плombу заменили новом пластичном плombом, а скидању плombe нису присуствовала овлашћена лица Дирекције за мере и племените метале. По основу записника о неовлашћеној потрошњи утврђеној дана 06.03.2014. године тужени је тужиљи испоставио рачун за електричну енергију на

износ од 1.308.497,71 динара са роком плаћања 21.03.2014. године. По захтеву тужиље овлашћено лице Дирекције за мере и драгоцене метале је 23.04.2014. године сачинио записник о извршеном метролошком надзору бр. 92/14 у ком је констатовао да се на бројилу ... на месту државног жига налази жиг непознатог порекла бр. ... забранивши притом употребу мерила бројила на основу одредбе члана 26 и 41 Закона о метрологији. Бројило су радници туженог заменили новим бројилом бр. ... дана 26.05.2014. године, а 13.10.2014. године овлашћено лице Дирекција за мере и драгоцене метале је сачинило записник у коме је констатовано да је метролошким надзором над електричним бројилом бр. ... утврђено да су жигови неоштећени, да су у року важности, а да је мерило скинуто са мерног места поводом претходно поднетог захтева корисника за ванредни преглед бројила. Бројило је скинуто од стране радника туженог и замењено новим бројилом. Дана 16.10.2014. године радници туженог су искључили бројило у локалу тужиље са дистрибутивне мреже, а истог дана тужиља и још два запослена су сачинили записник у коме је констатовано да је вредност меса које се налазило у расхладним уређајима и које је пропало због искључења струје 39.999,83 динара. Како би континуирано обављала делатност за шта јој је било неопходно снабдевање електричном енергијом тужиља је неколико дана након искључења струје почела да користи агрегат и да набавља гориво за рад агрегата. Како су након искључења струје расходи пословања расли, а приходи опадали тужиља је 19.01.2015. године престала да обавља делатност, снабевање локала електричном енергијом је поново успостављено 29.05.2015. године а локал је издат у закуп на основу уговора од 29.02.2016. године и закупцац је ушао посед локала 01.03.2016. године.

Наведено чињенично стање Апелациони суд је утврдио из исказа сведока ББ и ВВ који су вршили контролу прикључка мерног места и инсталација на броју ..., а који су сагласни, јасни и непротивречни како међусобно тако и са писменим доказима изведеним током поступка, пре свега са записником о контроли прикључка мерног места и инсталацији бр. ... К1 и записником о неовлашћеном коришћењу електричне енергије бр. ... К2, а из којих произилази да су наведени сведоци, као радници код туженог вршили ванредну контролу заједно са још једним колегом дана 06.03.2014.године на наведеном мерном месту када су констатовали да је државна плomba поломљена, а да тужиља неовлашћено користи струју у том објекту обзиром да су пресечене краткоспојнице од штампане плоче до мерног излаза на првом и другом систему чиме је онемогућено правилно обрачунавање потрошене електричне енергије. Овакво чињенично стање, другостепени суд је утврдио имајући у виду да тужиља као и сведоци који су били у локалу приликом вршења наведене контроле ГГ и ДД немају другачија сазнања, односно нису непосредно присуствовали самом чину скидања плombe и констатовању да је она поломљена и да је потрошња неовлашћена јер како је то сведок ДД навела нису обраћали пажњу на то што је рађено на струјомеру нити је на то обраћао пажњу ико од присутних лица у локалу, а због чега у том делу није прихваћен исказ сведока ГГ да му је онемогућено да изврши увид у поступање радника Електродистрибуције са сатом јер је у супротности са исказом сведока ДД. Истовремено, у наведеном делу везано за чињеницу неовлашћене потрошње струје тиме што су исечене две краткоспојнице нису сведочили ни преостали сведоци ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, обзиром да су се наведени сведоци изјашњавали на поступање запослених туженог са државним жигом и такође нису имали сазнања о наведеној чињеници

везаној за констатовање неовлашћене потрошње електричне енергије.

Одредба члана 156 Закона о енергетици (“Службени гласник РС”, бр. 57/11...124/12), важећег на дан 16.10.2014. године прописује да је забрањено коришћење електричне енергије и природног гаса без или мимо мерних уређаја или супротно условима утврђених одобрењем за прикључење у погледу поузданог и тачног мерења преузете електричне енергије и природног гаса или уговором о продаји у погледу намене потрошње електричне енергије и природног гаса. Одредбом члана 157 истог закона прописано је да када се утврди да правно или физичко лице неовлашћено користи електричну енергију, односно природни гас, односно да поступа супротно забранама из члана 156 овог закона оператор система дужан је да без одлагања искључи такав објекат са преносног, транспортног или дистрибутивног система и предузме мере у складу са законом.

Члан 32 Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом (“Службени гласник РС”, бр. 63/13) прописује да ће оператор система на захтев снабдевача обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу због неизвршених обавеза по уговору о продаји електричне енергије, а у члану 54 тачка 4 Уредбе је регулисано да неовлашћено коришћење преузете електричне енергије подразумева коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно регистровање електричне енергије.

Како тужилца у овом парничном поступку тражи накнаду штете која је по њеним наводима настала услед искључења са електроенергетске мреже монтажног објекта мале привреде у ул. ... у ... у оквиру ког је обављала месарску делатност а до искључења наведеног објекта са мреже је дошло услед утврђења да је тужилца неовлашћено користила електричну енергију (и није платила дуг обрачунат за неовлашћену употребу електричне енергије), због чега се против ње водио кривични поступак због кривичног дела из члана 203 став 1 КЗ (која пријава је одбачена, обзиром да је тужилца штету у потпуности надокнадила) то нема места реализацији грађанско-правне одговорности тужене за накнаду штете коју тужилца тврди да је претрпела обзиром да нема елемента противправности у радњама запослених туженог услед којих је искључена струја тужилца. По налажењу Апелационог суда нема противправности у радњама туженог-искључења тужилце са електроенергетске мреже које је извршено у свему у складу са одредбама Закона о енергетици након утврђења у поступку ванредне контроле да је тужилца неовлашћено користила електричну енергију и да није платила рачун испостављен тим поводом. Притом, овај суд сматра да не постоји узрочна веза између радње неовлашћеног скидања државног жига како је то тврдила тужилца и штете чију накнаду тужилца у конкретном случају тражи јер наведени поступак радника туженог није подесан нити довољан да сам за себе изазове насталу последицу. Ово тим пре што је одредбом члана 30 став 1 тачка 4 Закона о метрологији изричито прописано да важење државног жига престаје када је он уништен, уклоњен или на други начин промењен, те да су и у конкретном случају запослени туженог поступали са државним жигом за који је већ констатовано да је на други начин промењен, односно оштећен, чиме је престала његова важност а да сам чин уклањања државног жига без констатоване неовлашћене потрошње електричне енергије не би довео до искључења

тужиљине месаре са електроенергетске мреже и самим тим не би довео до настанка штете коју тужиља тврди да је претрпела радњама запослених туженог.

Притом, одредба члана 199 став 4 Закона о енергетици прописује да неовлашћену потрошњу утврђује оператор преносног, односно дистрибутивног система у поступку редовне или ванредне контроле мерног места и да редовну и ванредну контролу мерног места обављају најмање, два квалификована лица овлашћена од стране оператора преносног, односно дистрибутивног система, да сумњу у исправност мерила може да искаже купац или заинтересована страна, а ванредни преглед мерила у употреби врши орган надлежан за послове у метрологији, а да се о извршеној контроли сачињава записник на лицу места који садржи утврђено чињенично стање и доказни материјал, те да записник потписује и лице које је присуствовало контроли и уручује му се примерак записника, с тим да у случају да нико није присуствовао контроли или присутно лице одбије да потпише записник на месту контроле саставља се обавештење са роком и адресом где се може преузети записник.

У конкретном случају запослени оператора дистрибутивног система су контролу потрошње електричне енергије извршили у складу са наведеним одредбама, обзиром да су у локалу била присутна три квалификована лица дистрибутера, да су навели утврђено чињенично стање и да су констатовали неовлашћену потрошњу електричне енергије након што су уклонили већ сломљени државни жиг у чију исправност није ни могла постојати сумња, обзиром да је био поломљен, те стога нису мерило подвргли редовном или ванредном прегледу, обзиром да је затечен поломљен.

Са свега изложеног, применом правила о терету доказивања из члана 7 и 228-231 ЗПП, те оценом изведених доказа у смислу члана 8 ЗПП, Апелациони суд је нашао да у радњама запослених туженог нема противправности због чега искључење тужиље са електроенергетског система до ког је дошло услед констатовања неовлашћене потрошње електричне енергије не може водити одговорности туженог за накнаду штете коју тужиља тврди да је претрпела. Истовремено, применом правила о терету доказивања тужиља није доказала како је то уклањање поломљеног државног жига (чије је важење престало тренутком када је поломљено) и штете чију накнаду тужиља тражи у узрочно-последичној вези јер наведени поступак радника туженог није подесан нити довољан да сам за себе изазове насталу последицу.

Како је преиначена одлука о главном захтеву, тако је и преиначена одлука о трошковима парничног поступка као у ставу другом изреке тако што је тужиља обавезана да тужиоцу накнади трошкове целокупног поступка због чега је на основу овлашћења из члана 165 став 2 ЗПП, овај суд применом одредбе члана 150, 153 и 154 важеће АТ у време доношења првостепене одлуке оценио да туженом припадају следећи нужни трошкови: на име заступања од стране пуномоћника адвоката за састав 3 образложена поднеска у износу од по 11.250 динара, за заступање на 6 одржаних рочишта пред првостепеним судом (05.05.2017.године, 20.06.2017.године, 08.02.2018.године, 03.4.2018.године, 15.1.2019.године и 26.01.2022.године) у износу од по 12.750,00 динара, за приступ на рочиште одржано пред другостепеним судом у износу од 21.375,00 динара, два неодржана рочишта 10.11.2017.године и

05.07.2018.године у износу од по 7.125,00 динара и састав две жалбе у износу од по 22.500,00 динара, те трошкова вештачења у износу од 20.000,00 динара. Нису признати туженом тражени трошкови на име састава одговора на тужбу и приступа на рочишта одржана 10.10.2016.године, 21.12.2016.године и 21.02.2017.године обзиром да у наведеним радњама туженог није заступао пуномоћник адвокат већ заступник запослен код туженог. Такође нису признати трошкови на име састава осталих образложених поднесака у којима су се понављале примедбе на налаз и мишљење судских вештака. Признате су и таксе за одговор на тужбу 19.214,00 динара, жалбу и другостепену одлуку по 38.428,00 динара све са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате што све укупно износи 306.945,00 динара. Туженом нису признати износи трошкова са обрачунатим ПДВ јер адвокат има право на накнаду трошкова заступања на име увећања ПДВ-а када заступа физичко и правно лице, али само уколико докаже да је странци издао рачун, односно странка коју је у успешно окончаној парници заступао адвокат обвезник пореза на додату вредност има право на накнаду трошкова на име ПДВ-а, на адвокатску услугу, али као доказ мора да приложи рачун о извршеним адвокатским услугама. У конкретном случају, пуномоћник туженог у току поступка није суду пружио одговарајуће писане доказе и то рачун за пружене адвокатске услуге, већ је суду пружио само доказ да је обвезник ПДВ.

Тужиљи нису признати трошкови другостепеног поступка на име састава одговора на жалбу обзиром да исти није био нужан и неопходан док јој трошак приступа на рочиште није признат обзиром на успех у другостепеном поступку.

Са свега изложеног, одлучено је као у изреци на основу члана 387 став 1 тачка 5 ЗПП и члана 401 тачка 3 у вези члана 165 став 2 ЗПП.

Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић